การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานพุทธศักราช 2551 : กรณีศึกษา โรงเรียนมูลนิธิอาซิซสถาน จังหวัดปัตตานี ผู้เขียน นางสาวซานูรี เมาะบูลา วิทยาศาสตร์ศึกษา สาขาวิชา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (คร. ณัฐนี โมพันธ์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ณัฐวิทย์ พจนตันติ) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ณัฐวิทย์ พจนตันติ) (รองศาสตราจารย์ คร. ชิคชนก เชิงเชาว์) (รองศาสตราจารย์ คร. ชิคชนก เชิงเชาว์) (คร. บุญสิทธิ์ ใชยชนะ) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา (ศาสตราจารย์ คร.อมรรัตน์ พงศ์คารา)

ชื่อวิทยานิพนธ์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อวิทยานิพนธ์ การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐานพุทธศักราช 2551 : กรณีศึกษา โรงเรียนมูลนิธิอาซิซสถาน

จังหวัดปัตตานี

ผู้เขียน นางสาวซานูรี เมาะบูลา

สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ศึกษา

ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและกระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาโรงเรียนมูลนิธิ อาซิซสถาน จังหวัดปัตตานี และศึกษาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในด้านการเตรียมความพร้อมใน การจัดทำหลักสูตร จุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผล ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และออกแบบการวิจัยแบบกรณีศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล โดย การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การบันทึกภาคสนาม การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ การสัมภาษณ์ แบบไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร มีการบันทึกเทป การจดบันทึก และการสังเกต กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูวิทยาศาสตร์ หัวหน้า หมวดวิทยาศาสตร์ ผู้บริหาร โรงเรียน ตรวจสอบข้อมูล โดยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา แล้วสรุปบรรยายเชิงอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า

- 1. โรงเรียนมูลนิธิอาซิซสถาน เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดใหญ่ ก่อตั้งในที่ดินสาธารณกุศล ประชาชนนับถือศาสนาอิสลาม 100 % พื้นที่โดยรอบบริเวณโรงเรียน เป็นสวนยาง และสวนผลไม้ สภาพครอบครัวมีความเข้มแข็ง ชุมชนมีความผูกพันและมี ความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในเรื่องแรงงานเพื่อการพัฒนาอาคารและบริเวณ ตลอดจนกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น
- 2. แนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนมูลนิธิอาซิซ สถาน มีขั้นตอนในการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา มีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้บุคลากร มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกและผู้เชี่ยวชาญเพื่ออบรมให้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตร

มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำหลักสูตร ด้านข้อมูลสารสนเทศ มีการศึกษาสภาพบริบทและ ความต้องการของชุมชน สถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน ก่อนที่จะจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรโดยการจัดทำเอกสาร เผยแพร่ความรู้ 2) ข้อมูลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดทำเอกสารหลักสูตร ทำแผนการ จัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล 3) การวางแผนการใช้หลักสูตร มีการ จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) การดำเนินการใช้ หลักสูตร มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

3. ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ครูมีการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมืองค์ประกอบในกิจกรรมการสอนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ครู กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรจากมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่ม สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นคำอธิบายรายวิชาและจุคประสงค์การเรียนรู้ รายวิชาวิทยาศาสตร์ 2) ด้านเนื้อหาสาระ เนื้อหาที่ครูนำมาจัดสอนมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีเหมาะสมกับสภาพความพร้อมและความรู้ พื้นฐานของนักเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีการเตรียมการสอนก่อนเข้าสอนทุกครั้ง โดยการศึกษาหาความรู้จากคู่มือครู หนังสือเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการ สอน วิธีสอนที่ใช้คือ การบรรยาย การปฏิบัติการทคลอง สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดความสนใจ 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน ที่ครูจัดทำขึ้นเพื่อใช้เองคือ ใบความรู้ ใบงาน และรูปภาพต่างๆ ตัวอย่างของจริง โดยทำการศึกษาจากคู่มือประกอบการสอน เว็บไซด์ต่าง ๆ และ วัสคุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีที่ หลากหลายจากแบบทคสอบที่สร้างขึ้นเอง เพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียน ปรับปรุงการ เรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน ภายหลังจากใช้หลักสตร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น และบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่หลักสูตร ได้กำหนดไว้

Thesis Title Science Learning Management on Foundation Education

Curriculum B.E. 2551: Case Study of Azizstan Foundation

School Changwat Pattani

Author Miss Sanuree Mohbula

Major Program Science Education

Academic Year 2011

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the basic information and management processes of the Foundation Education Curriculum B.E. 2551 of Azizstan Foundation School, Changwat Pattani and to study the science learning management of the Foundation Education Curriculum B.E. 2551 in terms of preparing for developing the curriculum, objectives of the curriculum, contents, learning management, instructional materials, evaluation and assessment affecting the learning of science of the students at the lower secondary level. The research methodology employed was qualitative research based on a case study and gathering of data by means of non-participatory observations, field notes, formal interviews, informal interviews, in-depth interviews, documentary studies, audiotapes, notes, and observations. The samples consisted of Mattayomsuksa I students, science teachers, head of science teachers, and school administrators. A triangulation method was used in checking the data. Content analysis and the inductive method were employed in data analysis. The findings revealed the following:

- 1. Azizstan Foundation School is a large Islamic private school located in a public area. All of the people involved with the school were Islamic. The school is surrounded by rubber and fruit plants. The family status of the people was very strong. The community had a strong relationship with the school and they were keen to participate on developing the buildings and surroundings of the school, as well as the school's activities.
- 2. The guidelines of the school curriculum management of Azizstan Foundation School consisted of four steps. The first step is preparing to develop the school curriculum. School personnel should recognize and thoroughly understand how to develop a school curriculum. There should be coordination between outside organizations and experts to train the

school personnel on how to develop a school curriculum. The budget for developing the school curriculum should also be prepared. Additionally, the context and needs of the community, school, teachers, and students should be studied. Public relations should also be prepared to inform everyone involved about the changing of the curriculum by producing an information document. Secondly, to develop the school curriculum, the curriculum document, learning plans, learning management, evaluations, and assessments should be prepared. Thirdly, to plan the curriculum implementation, the school environment and atmosphere must be prepared to serve the students' learning. Lastly, to implement the curriculum, learning activities consistent with the learning standards and indicators should be prepared.

3. In the management of science learning management, teachers have managed science learning on the Foundation Education Curriculum B.E. 2551 covering 5 aspects of teaching activities: 1) curriculum objectives — teachers should specify curriculum objectives based on the science learning standards/ indicators to analyze as the subject's descriptions and objectives, 2) contents — the contents should be consistent with science learning standards/ indicators suitable for the readiness and background of the students. 3) learning management — the teachers should prepare for teaching every time before coming the class by searching for the related information from teacher's manuals, books, and learning plans and they should teach by lecture and experiment to encourage the interest of the students, 4) instructional materials — teachers should prepare their own teaching materials such as knowledge sheets, work sheets, pictures and samples by studying from teacher's manuals, websites, and local materials, and 5) evaluation and assessment — teachers can evaluate and assess the students by various methods such as using a developed test to evaluate the background knowledge of the students, to improve teaching, and to assess learning results.